

TERUG NAAR HET STENEN TIJDPERK

Lood vormt een belangrijk onderdeel van de karperuitrusting. Het wordt gebruikt als werpgewicht en onderdeel van zelfhaaksystemen. Lood is echter ook een zwaar metaal dat niet in het water thuishoort. Karperfreak Marco Kraal laat zien dat er een milieuvriendelijk alternatief is voor karperllood. Een steengoed alternatief!

TEKST MARCO KRAAL FOTOGRAFIE JORAN BAL ILLUSTRATIE STEPHAN SIEPERMANN

Iedere sportvisser verliest wel eens een loodje, ook de karpersvisser. Zo gaat er tijdens het werpen wel eens wat mis, snijdt de lijn soms door op een mossel en komen we zo nu en dan ook vast te zitten aan fietsen, winkelwagentjes, brandkasten of ander onderwatermeubilair. Vanuit de zorg voor het welzijn van onze knuffelkarpers gebruiken we daarbij vernuftige, karperveilige systemen die het lood meteen doen losschieten wanneer de lijn onverhoopt vast komt te zitten. De hoogste tijd dus om eens te kijken naar alternatieven.

VEELEISENDE VISSERS

Met 250.000 beoefenaars van de karpersvisserij hebben we het over een grote groep sportvissers die ook nog eens hoge eisen aan de uitrusting stelt. Karperllood dient bijvoorbeeld te beschikken over goede werpeigenschappen. Het moet een zodanige vorm hebben dat je de onderlijn niet in de war gooit. Een karper moet zichzelf op het gewicht kunnen haken en – karpersvissers zijn ijdelvissen – het moet er ook nog eens fraai uitzien. Eigenschappen die voorbehouden lijken aan lood.

VEELBELOVENDE STENEN

Het is een jaar of vier geleden dat ik voor een uitzending van VIS TV werd uitgenodigd om een potje te gaan karpersvissen op een Engels clubwa-

ter. Een droom voor ieder rechtgeaarde karpersvisser. Ook ik ga volkomen uit mijn dak wanneer we aan de oevers van Pallington Lake, een idyllisch meertje in Zuidwest-Engeland, staan. Samen met karperkanon Jeroen Albers mag ik hier een weekje op prachtige rijenkarpers vissen. Het meer is eigendom van de producent van 'The Stonze', karpersgewichten gemaakt van kiezelstenen. Overigens zijn deze alternatieven in eerste instantie niet ontwikkeld voor de karpersvisserij, maar bedoeld voor het vissen op barbeel. Volgens de verhalen zijn barbelen nog slimmer dan karpers en leren ze snel dat je maar beter met een grote boog om een bonk vislood heen kan zwemmen. We vinden het wel best en knopen uit respect voor onze gastheer kiezels aan de lijn en vangen daarmee, eerlijk is eerlijk, een klus fenomenale karpers. Bij het afscheid krijg ik nog een halve grindafgraving aan karperkeien mee. Thuisgekomen verdwijnen ze via de zoldertrap in de vergetelheid.

EEN TWEEDE KANS

Ondanks het beperkte risico van het gebruik van lood in de sportvisserij, zoekt Sportvisserij Nederland al jaren naar een milieuvriendelijker alternatief voor lood. Niet omdat we roomser zijn dan de paus, wel omdat we als voorvechter van een schoon leefmilieu voor de vis het water niet willen belasten met vervuilende stoffen. Ook door de KRW, de Europese Kaderrichtlijn Water, wordt het steeds belangrijker om met alternatieven voor vislood te komen. In de voortdurende zoektocht naar mogelijke alternatieven voor vislood komen op een gegeven moment weer de karperstenen ter sprake. Ik besloot de stenen dit jaar een nieuwe kans te geven en onderwierp ze aan verschillende veldtesten. Om mijn bevindingen definitief op de gevoelige plaat vast te leggen trek ik met redacteur Joran de polder in.

SECUUR WERPEN

Na enig wikken en wegen kies ik voor een polderwater met een

9.00 uur: Marco kruipt uit zijn grot en vertrekt met een berg stenen naar de waterkant.

10.20 uur: de 40-grams steen levert een bloedrun op en Marco kan zijn oefeningen van de sportschool aan de waterkant voortzetten.

10.30 uur: na een onwaarschijnlijk felle dril geeft deze 20-ponder zich toch gewonnen. De haak heeft zich perfect in de onderlip genesteld.

10.32 uur: De dag begint mooi met zo'n krachtige polderschub.

DE SCHERPRECHTER OORDEELT POSITIEF

Na een aantal maanden met de stenen te hebben gevist, velt scherprechter Marco Kraal een positief oordeel over dit alternatief voor lood.

Marco Kraal: "Het staat in ieder geval vast dat de kiezels volledig milieuvriendelijk zijn. Een verband met de gele kiezelkoorts, acute keienschurft of etterend grindgangreen is in ieder geval niet aangetoond. Ook vistechnisch komen ze goed uit de verf. Tot afstanden van 40 à 50 meter kun je er behoorlijk secuur mee werpen (eerlijk gezegd vis ik nooit verder, eerder dichterbij, en als het die enkele keer echt ver moet vaar ik de lijnen liever radiografisch uit). Het prikeffect is goed waarbij ik vermoed dat door het grotere contactoppervlak een steen bij hetzelfde gewicht wel eens beter zou kunnen werken. Ook het absorberend vermogen voor dips lijkt veelbelovend. Wat betreft eventueel dressuuroorbrekend vermogen kan ik nog niet veel melden. De resultaten in Engeland spreken echter boekdelen. Uit onderwaterfilms blijkt verder duidelijk dat karpers lood als kunnen onderscheiden. Een lichte of donkere steen zal waarschijnlijk veel minder argwaan opwekken, ook in Nederland.

Marco Kraal: "Onder normale omstandigheden doet steen niets onder voor lood."

goed karperbestand. Het is geen berenwater, maar de vissen zien er perfect uit en verkeren in Olympische conditie. Er wordt echter wel zeer regelmatig gevist en de meeste karpers kennen inmiddels het klappen van de zweep. Ideaal water voor een praktijktest.

Om een goede vergelijking te kunnen maken, vis ik één hengel met normaal karperlood en de andere met karperkiezels. Op dit water is het erg belangrijk om stijf tegen de overkant te vissen. Dat betekent een worp van exact 25 meter. Een paar decimeters minder en je vangt geen ros, iets te ver en het systeem hangt triest te bengelen in het overhangende riet. Aangezien ik in dit water regelmatig vis en mijn karperstokken goed ken, weet ik mijn lood hier negen van de tien keer goed te parkeren. De eerste hengel – met lood – ligt precies zoals ik wil. Met de tweede hengel, die is voorzien van een kiezel, verwacht ik veel minder secuur te werpen. Tot mijn verbazing weet ik ook de steen precies tegen de overkant te plaatsen. Het lijkt toeval, maar ook de tweede en derde worp met de stenen belandt op de gewenste plek. Om de stek niet te verstoren besluit ik verderop in het water eens uitgebreid te gaan werpen met zowel lood als steen. Wat blijkt is dat er tot afstanden van 50 meter nauwelijks verschil bestaat tussen beide werpgewichten. Vooral de stenen met tube werpen als een speer en doen niet onder voor lood. Wel is er een duidelijk verschil tussen lood en de plattere 'wartelstenen'. Deze laatste komen veel eerder naar boven dan het lood. Dat is feitelijk alleen maar een voordeel omdat daarmee de kans dat je de haak onderweg beschadigt sterk afneemt.

PRIKEIGENSCHAPPEN

Al snel krijg ik op de linkerhengel, oké die met lood dus, een run. Het blijkt een brasem te zijn. Weliswaar een zeer grote, maar toch een brasem. Het volgende uur levert dezelfde hengel een gruwelijke berg brasems op. De rechterhengel

LICHT WERPGEWICHT

In tegenstelling tot veel andere karpervissers gebruik Marco relatief lichte werpgewichten. Waar mogelijk vist hij met gewichten tussen de 30 en 60 gram. "Zeker in combinatie met een schuivend systeem zijn aanbeten hier veel beter mee waar te nemen – en opvallend genoeg krijg je hiermee vaak keiharde runs. Het lijkt erop dat karpers zich geen raad weten met het lichtere gewicht. Kunnen ze een zwaar stuk lood gebruiken als hefboom voor het loswrikken van de haak, met een lichter gewicht lukt dit minder goed en rest als enige een snelle vlucht."

Stenen werpgewichten zijn te koop in alle maten, kleuren en gewichten.

met de steen zwijgt. Blijkbaar komen de platten van links en stop ik ze af met de gevoerde maïskorrels. Dan volgt ineens een langdurige stilte. Het is inmiddels bloedheet, windstil en het experiment lijkt te gaan mislukken. Totaal onverwacht gaat de rechterhengel iets na tien af en volgt de eerste karper. Op de steen dus. De vis is keurig in de onderlip gehaakt. Die dag krijg ik nog diverse runs op zowel het lood als de stenen. Op het lood los ik twee karpers, met de stenen verzilver ik alle aanbeten. Voor de goede orde: de loodjes wegen 40 gram en de gebruikte stenen ongeveer 60 gram. Ook

11.25 uur: En weer is het raak. Na een volle fluitert volgt deze fraaie 25-ponder.

nu blijkt weer dat de prikeigenschappen van de stenen niet onderdoen voor het lood. Dit is mogelijk het gevolg van het grotere contactoppervlak van de stenen met de waterbodem.

PRIMA POREUS

In water waar sprake is van een behoorlijke hengeldruk werkt een voerplek vaak averechts. Reden dat ik in dat soort situaties graag 'singel hookbait' vis: enkel het haakaas zonder verder in de buurt bij te voeren. Een wolkje flavour lokt de vis zonder ze te alarmeren. Tot nu toe maakte ik gebruik van boiliedips waarin

ik alleen het haakaas dipte. De stenen nemen echter een nieuwe optie met zich mee: het materiaal is namelijk poreus en houdt de geurstof goed vast. Het kan natuurlijk toeval zijn, maar de hengel die ik voorzie van een meurende kiezel en vervolgens 50 meter verderop tegen de rietkraag plaats, gaat opvallend snel af en resulteert in een dikke polderbig. Net als voorgaande testessies blijken de stenen onder normale omstandigheden (geen extreme afstanden of hard stromend water) minstens even goed te presteren. Wat mij betreft is het nieuwe Stenen Tijdperk aangebroken! ■

MARCO'S ZELFHAAKMONTAGE MET KARPERSTEEN

